

Voorlegger vergadering Raad van Bestuur UWV

Vergadering Raad van bestuur	
Datum	9 januari 2024
Agendapunt	Agendapunt 4 Nummer 24 – 006
Onderwerp	Monitor Arbeidsparticipatie Arbeidsbeperkten 2023
Directeur	Directeur SBK
Opsteller	
Portefeuillehouder RvB	Maarten Camps
Onderwerp heeft instemming van	
Directeur	Toelichting
Gegevensdiensten	akkoord
Werkbedrijf	akkoord
SMZ	akkoord

Door Raad van Bestuur te nemen besluiten

- Akkoord gaan met toezending van het rapport 'UWV Monitor Arbeidsparticipatie Arbeidsbeperkten 2023' (bijlage 1) aan de Minister van SZW, met bijgeleverde aanbiedingsbrief (bijlage 2).
- Akkoord te gaan met externe publicatie van de Monitor op het Kennisportaal van UWV.

Samenvatting onderwerp en reden bespreking

UWV brengt de tweejaarlijkse UWV Monitor Arbeidsparticipatie Arbeidsbeperkten 2023 uit. Met deze monitor geven wij inzicht in de arbeidsparticipatie van mensen met een arbeidsbeperking en beschrijven we de ontwikkelingen in arbeidsparticipatie over de afgelopen jaren.

Wat staat in de monitor?

De monitor beschrijft de dynamiek van de arbeidsparticipatie door in te gaan op het aan het werk zijn, aan het werk komen en aan het werk blijven, zodat duidelijk wordt waar succesfactoren en knelpunten zitten. Het gaat hier om algemene knelpunten en succesfactoren zoals baanverlies of het hebben van een werkgever bij claimbeoordeling.

Welke mensen met arbeidsbeperking volgt de monitor?

Met de Monitor arbeidsparticipatie arbeidsbeperkten volgen we de ontwikkelingen in arbeidsparticipatie van Wajongers, mensen met een WGA-uitkering en WIA 35-minners in de jaren 2008 tot en met 2022. Vanaf de monitor 2019 nemen we ook de groep mensen mee die onder de Participatiewet vallen en in het doelgroepregister voor de banenafpraak zijn opgenomen. Ook besteden we een hoofdstuk aan werkgevers die werknemers in dienst hebben met een arbeidsbeperking.

Inhoud

De belangrijkste resultaten uit de Monitor 2023 zijn hieronder weergegeven.

Algemeen

Vanaf maart 2020 hadden we te maken met de coronacrisis. De gevolgen ervan strekken zich ook uit tot de arbeidsparticipatie van de groepen waar deze monitor zich op richt. In 2020 daalde de arbeidsparticipatie in elk van de groepen (zie tabel 1). De daling was het sterkst bij Wajongers met arbeidsvermogen en het geringst bij de volledig arbeidsongeschikten in de WGA. Bij alle groepen zien we in de periode 2021-2022 een herstel; de arbeidsparticipatie is inmiddels hoger dan voor de pandemie. Het herstel is het sterkst bij de Participatiewetters die zijn opgenomen in het doelgroepregister. De stijging van de arbeidsparticipatie is mede het gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt.

Tabel 1 Ontwikkeling aandeel werkenden sinds 2019

	2019	2020	2021	2022	Mutatie 2020/2019	Mutatie 2022/2020
Wajongers met arbeidsvermogen	50,4%	48,4%	50,2%	50,9%	-2,0%	2,5%
Volledig arbeidsongeschikten in de WGA	8,8%	8,2%	8,7%	9,8%	-0,6%	1,6%
Gedeeltelijk arbeidsongeschikten in de WGA	47,2%	46,3%	47,9%	49,2%	-0,9%	2,9%
WIA 35-min	50,2%	48,5%	50,3%	52,2%	-1,7%	3,7%
Participatiewetters in het doelgroepregister	46,4%	45,3%	49,7%	51,7%	-1,1%	6,4%

Arbeidsparticipatie Wajongers hoger dan voor corona

In 2019 nam voor het eerst sinds 2012 het aantal en aandeel werkende Wajongers af. Tijdens de coronacrisis zagen we in 2020 een extra daling van het aandeel werkende Wajongers met arbeidsvermogen. We zien echter dat er herstel optreedt in 2021 en 2022. Het aandeel werkende Wajongers met arbeidsvermogen steeg naar 50,2% in 2021 en naar 50,9% in 2022. Het aandeel zit hiermee boven het niveau van voor de coronacrisis. In 2022 steeg ook het aantal Wajongers met arbeidsvermogen dat bij een reguliere werkgever werkt.

Arbeidsparticipatie van WIA-groepen stijgt verder

We onderscheiden drie WIA-groepen in deze monitor: mensen met een volledige WGA-uitkering (80-100% arbeidsongeschikt), mensen met een gedeeltelijke WGA-uitkering (35-80% arbeidsongeschikt) en mensen die geen WGA-uitkering kregen omdat ze minder dan 35% arbeidsongeschikt waren (WIA 35-minners).

Het algemene beeld bij de drie groepen is dat door het aantrekken van de economie vanaf 2014–2015 steeds een wat groter deel aan het werk kwam, maar dat de groei er in 2019 uit was. In het coronajaar 2020 daalde de arbeidsparticipatie bij de WGA-groepen, in 2022 zien we echter weer een stijging. Bij de mensen met een volledige WGA-uitkering steeg het aandeel werkenden van 8,2% in 2020 naar 9,8% in 2022, bij de groep WGA gedeeltelijk van 46,3% naar 49,2% en bij de 35-minners van 48,5% naar 52,2%. Wanneer we onderscheid maken tussen voormalig werknemers en voormalig vangnetters zien we dat voormalig werknemers ongeveer twee keer zo vaak aan het werk komen als voormalig vangnetters.

Arbeidsparticipatie Participatiewetters stijgt sterk

Tot en met 2019 nam de participatie toe bij de Participatiewetters die tot de doelgroep banenafpraak behoren en zijn opgenomen in het doelgroepregister. Door corona veranderde dat. In 2020 daalde het percentage werkende Participatiewetters van 46,4% naar 45,3%. In 2021 en 2022 zien we een heel andere ontwikkeling. Het aandeel werkenden steeg sterk, waardoor het aandeel eind 2022 met 51,7% ruim 6 procentpunt boven het niveau van eind 2020 lag. Daarmee is de trendmatige stijging van het aandeel, die door de pandemie onderbroken was, hersteld.

Stijging werkgevers met arbeidsbeperkten uit de groepen in 2022

Eind 2022 had 5,5% van de reguliere werkgevers een Wajonger in dienst, 6,2% een WGA-gerechtigde en 7,2% een Participatiewetter uit het doelgroepregister. In totaal had eind 2022 14,7% van de werkgevers ten minste één werknemer uit een van deze drie groepen in dienst. Vergeleken met het coronajaar 2020 is het aandeel met 2 procentpunt gestegen.

Gevolgen voor mensen

Geen

Kansen en risico's voor (de opdracht van) UWV

UWV vervult met de Monitor Arbeidsparticipatie Arbeidsbeperkten een belangrijke maatschappelijke functie doordat UWV jaarlijks op een gestandaardiseerde manier inzicht geeft in de ontwikkeling van de arbeidsparticipatie van mensen met een arbeidsbeperking.

De risico's zijn dezelfde als bij elk UWV-rapport: de inhoud kan leiden tot maatschappelijke ophef. Wij verwachten dat echter niet. De uitkomsten zijn vergelijkbaar met de jaren voor de coronacrisis, er is duidelijk herstel te zien. Eerdere jaren was er ook weinig ophef over de Monitor.

Strategische aspecten van het besluit

Deze analyse past binnen de UWV-kennisagenda: monitoring van de ontwikkelingen in de belangrijkste uitvoeringswetten en deze analyseren en duiden is een van de taken van SBK Kenniscentrum en past bij de rol van UWV als kennispartner.

Bedrijfsvoering (personeel/financieel)

Geen.

Duurzaamheid

Geen.

Vervolgtraject besluitvorming

Geen.

Communicatie

- Publicatie van de UWV Monitor arbeidsparticipatie arbeidsbeperkten 2023 op uwv.nl/kennis nadat de monitor is aangeboden aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen. De exacte publicatiedatum wordt vastgesteld in overleg met het ministerie van SZW.
- In de monitor is een infographic opgenomen die de belangrijkste ontwikkelingen inzichtelijk maakt.
- Een pers/nieuwsbericht op uwv.nl/overuw. Communicatie zal de positieve resultaten uit de monitor actief onder de aandacht brengen bij media en doorlopend gebruiken als achtergrondinformatie.
- Aandacht in eigen media voor de resultaten uit de monitor (zoals interview in UWV Kennisnieuwbrief, bericht in UWV Magazine en mogelijk ook op inspiratieplatforms voor werkgevers en cliënten met een beperking).
- Intern: bericht/interview op DWU, onder de aandacht brengen bij relevante interne nieuwbrieven.

In december is er, zoals gebruikelijk als er een nieuwe monitor verschijnt, een presentatie van de belangrijkste resultaten voor de betrokken stakeholders.

Openbaarheid

Deze documenten kunnen openbaar gemaakt worden:

1	☒	Ja, in hun geheel.
2	☐	Deels.
3	☐	Nee, de bijbehorende bijlage(n) niet.
4	☐	Nee, helemaal niet.

Metadata

Omschrijving: monitor arbeidsparticipatie van arbeidsbeperkten (Wajong, WIA, Participatiewet) 2023

Trefwoorden: Monitor, arbeidsparticipatie, arbeidsbeperkten